

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

YENİLİK VE VERİMLİLİK MALİ DESTEK PROGRAMI

2020 Yılı Proje Teklif Çağrısı
Başvuru Rehberi

KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YÖNELİK

bebka.org.tr

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

BEBKA
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK KALKINMA AJANSI
YENİLİK VE VERİMLİLİK
MALİ DESTEK PROGRAMI

2020 Yılı Proje Teklif Çağrısı
Başvuru Rehberi

KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YÖNELİK

Referans No: TR41-21-YV

KAYS Proje Girişi için Son Başvuru Tarihi :
Projeye İlişkin Taahhütnamenin İmzalanması/İletilmesi için Son Tarih :

31/01/2021, Saat: 23:59
05/02/2021, Saat: 18:00

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR	4
PROGRAM ÖZETİ	6
1. YENİLİK VE VERİMLİLİK MALİ DESTEK PROGRAMI	8
1.1. Programın Gerekçesi	8
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri	11
2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR	12
2.1. Uygunluk Kriterleri	12
2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri	13
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	16
2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler	17
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler	20
2.2. Başvuru Şekli ve İstenen Belgeler	23
2.2.1. Başvuru Şekli	23
2.2.2. İstenen Belgeler	24
2.2.3. Başvuruların Alınması için Son Tarih	29
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak için	29
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi	30
2.3.1. Ön İnceleme	30
2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme	32
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	34
2.4.1. Bildirimin İçeriği	34
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	35
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları	35
2.6. Performans Göstergeleri	38
2.6.1. Proje Bazında Performans Göstergeleri	38
2.6.2. Program Bazında Performans Göstergeleri	41

TANIMLAR

Bu rehberde geçen;

Ajans: Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansını,

Akıllı Uzmanlaşma: Bir bölgenin güçlü olduğu yanlara odaklanması yoluyla, bölgesel düzeyde yenilik kapasitesinin artırılmasını, büyüme ve refah artışlarının hızlandırılmasını amaçlayan yaklaşımı,

Ara Rapor: Sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla, destek yönetimi kılavuzunda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresince hazırlanan ve sunulan raporu,

Bağımsız Değerlendirici: Proje tekliflerini, başvuru rehberlerinde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere seçilen uzmanları,

Bakanlık: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan ve Ajansın internet sitesinde yayımlanan rehber belgeyi,

Başvuru Sahibi: Proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajansa başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan ve 2014-2023 dönemini kapsayan TR41 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planını,

Değerlendirme Komitesi: Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yaparak görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere kurulan komiteyi,

Destek Yönetimi Kılavuzu (DYK): Ajanslarla karşılıklı etkileşim halinde Bakanlık tarafından hazırlanan ve Ajansın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akışı ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, tip sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen el kitabını,

Elektronik Ortam: Ajanslar arası uygulama birliğini sağlamak amacıyla ajansların; yatırım destekleme, proje destekleme, çalışma programı, bütçe, muhasebe, insan kaynakları, performans ölçme faaliyetleri ile ilgili ve ilişkili gerçek ve tüzel kişilerin ihtiyaç duyulan veri ve bilgilerinin muhafaza edildiği, veri tabanı başta olmak üzere iş ve işlemlerin yürütüldüğü e-Devlet hizmeti olan Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemini (KAYS),

Eş Finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkıyı,

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

İzleme: Uygulama aşamasına geçmiş proje ve faaliyetlerde öngörülen amaç ve hedeflere ulaşılmasına yardımcı olmak, uygulamanın belirlenen ilke ve kurallara, Kalkınma Ajansları mevzuatına ve sözleşme hükümlerine uygun yürütülmesini sağlamak, riskleri önceden tespit ederek düzeltici ve önleyici tedbirleri almak ve denetim faaliyetlerinin yapılabilmesini sağlayacak bilgilerin kayda geçmesini sağlamak üzere yürütülen tarafsız yönlendirme ve takip faaliyetini,

Kaynak Verimliliği: Ürün ve hizmetlerin üretim ve tüketimleri sırasında çevreye olumsuz etkilerinin tüm yaşam döngüleri boyunca azaltılmasını,

Mali Destek: Desteklenecek proje veya faaliyetlerin gider bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından karşılanması amacıyla güden nakdi ödemeyi,

Menfaat İlişkisi: Proje veya faaliyetin hazırlığı, değerlendirilmesi, seçimi, onayı, teknik açıdan desteklenmesi ve izlenmesi aşamalarında görev alanların görevlerinin gizliliğini veya tarafsızlığını, kendilerine, yararlanıcılara ya da başkalarına maddi veya manevi yönden haksız menfaat temini bakımından etkileyebilecek her türlü durumu,

Nihai Rapor: Destek Yönetimi Kılavuzunda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresinin sonunda sunulan raporu,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Mali desteğe hak kazanan yararlanıcı ve/veya ortağı tarafından projeye özel olarak açılan, Ajans tarafından sağlanan mali desteğin ve sözleşmede belirtilmesi halinde yararlanıcı eş finansmanının da aktarıldığı banka hesabını,

Proje Ortağı: Desteğe konu projenin hazırlanmasında, yürütülmesinde proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan, Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini veren ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Sonuç Odaklı Program (SOP): Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinde belirtilen bölgesel program tanımına uygun olarak, stratejik olarak belirlenmiş kalkınma hedeflerini yakalamak üzere belirli bir sektör, tema veya mekânda kalkınma sonuçları elde etmek amacıyla alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri içeren, nitelikli analize dayanan, ilgili kurumlarla iş birliği halinde hazırlanan, ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olan orta vadeli (tercihen 3 yıllık) programları,

Sözleşme: Destekten yararlanma ilke ve kurallarını, ödeme usul ve esaslarını, tarafların hak ve yükümlülüklerini ve bu yükümlülüklerin ihlalinin sonuç ve müeyyidelerini düzenleyen anlaşmayı ve eklerini,

TR41 Bölgesi: Türkiye'nin Avrupa Birliğine uyum süreci doğrultusunda, 2002/4720 no'lu kanun gereğince, Devlet Planlama Teşkilatı ve Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından oluşturulan ve 3 (üç) düzeyden oluşan İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre Bursa Eskişehir Bilecik illerinden oluşan Düzey 2 bölgesini,

Usulsüzlük: Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları,

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişileri,

Yasal Temsilci: Başvuru sahibinin yetkili karar organının doğrudan faaliyet desteği başvurusunda bulunmak için belirlediği, başvuru sahibinin beyanını ve proje ile ilgili belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiyi ifade eder.

PROGRAM ÖZETİ

Program Adı	Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı	
Programın Amacı	Bursa, Eskişehir, Bilecik Bölgesinde üretim ve hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi, yenilik ve verimlilik uygulamalarının artırılması	
Öncelikler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yerli ve milli üretimin desteklenmesine, bölgenin yenilik odaklı gelişmesine, bilgi ve teknoloji üretimine ve/veya transferine yönelik ortak kullanım alanlarının kurulması ve geliştirilmesi 2. Ortak kullanım amacıyla kaynak verimliliğine yönelik yenilikçi yapıların kurulması ve geliştirilmesi 3. Üretim ve hizmet süreçlerinin koordinasyonunun sağlanmasına yönelik dijitalleşme altyapılarının kurulması ve geliştirilmesi	
Programın Toplam Bütçesi	15.000.000 TL	
Proje Başına Mali Destek Tutarı	Asgari 250.000 TL	Azami 2.000.000 TL
Proje Başına Mali Destek Oranı	Asgari %25	Azami %75
Süre	Asgari 12 Ay , Azami 24 Ay	
Uygun Başvuru Sahipleri	Yerel Yönetimler <ul style="list-style-type: none"> • Büyükşehir Belediyeleri • İl, İlçe, Belde Belediyeleri • İl Özel İdareleri • Mahalli İdare Birlikleri Kamu Kurum ve Kuruluşları <ul style="list-style-type: none"> • Valilikler • Kaymakamlıklar • Üniversiteler • Bölge Müdürlükleri • İl Müdürlükleri • Diğer Kamu Kurumlarının İlde Bulunan En Üst Birimleri • İlçe Müdürlükleri	

Uygun Başvuru Sahipleri	Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları <ul style="list-style-type: none"> • Ticaret ve/veya Sanayi Odaları • Esnaf ve Sanatkârlar Odaları • Meslek Odaları (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerindeki Şube Başkanlıkları) • Ticaret Borsası • Diğer Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları
	Sivil Toplum Kuruluşları <ul style="list-style-type: none"> • Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan Dernekler, Vakıflar, Sendikalar, Federasyonlar, Konfederasyonlar Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri Birlikler ve Kooperatifler Sanayi Siteleri Serbest Bölge İşleticileri Teknoloji Transfer Ofisi Şirketleri Teknoloji Geliştirme Bölgesi, Endüstri Bölgesi ve İş Geliştirme Merkezi Gibi Kuruluşların Yönetici Şirketleri
KAYS Proje Girişi için Son Başvuru Tarihi	31/01/2021 Saat: 23:59
Projeye İlişkin Taahhütnamenin İmzalanması/İletilmesi için Son Tarih	05/02/2021 Saat: 18:00

ÖNEMLİ UYARI:

31/01/2021 tarihi proje dosyasının KAYS portalına giriş işlemlerinin tamamlanması için son tarihtir ve başvuru dosyasının değerlendirilmesi kaydedilen bu dosya üzerinden yapılacaktır. 05/02/2021 tarihi, kaydedilmiş başvuru dosyasına ilişkin taahhütnamenin elektronik olarak imzalanması veya taahhütnamenin ıslak imzalı halinin taranarak Ajansa e-posta ile iletilmesi gereken tarihi belirtmektedir.

1.YENİLİK VE VERİMLİLİK MALİ DESTEK PROGRAMI

1.1. Programın Gerekçesi

Son yıllarda hızlanarak artan Ar-Ge ve inovasyon odaklı gelişmeler, küresel ekonominin kurallarına ve işleyişine büyük etki yapmıştır. Bu çerçevede ülkemizde de Ar-Ge faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi, özel sektör firmaları başta olmak üzere kurumsal kapasitelerin artırılması, inovasyon kültürünün geliştirilebilmesi, üretim ve hizmet süreçlerinde çevresel sürdürülebilirliğin, verimliliğin ve rekabetçiliğin artırılması son derece önemli bir ihtiyaca dönüşmüştür.

Ülkemizin katma değer üretimi açısından son derece kritik bir yere sahip olan TR41 Bölgesi için bu ihtiyaçlar ayrı bir önem kazanmaktadır. **2014-2023 TR41 Bölge Planında** yer alan Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin güçlendirilmesi ve verimliliğin artırılması, bölgenin öncü ve potansiyeli olan stratejik sektörlerinin geliştirilerek ileri teknoloji kullanan sanayi üretimine geçilmesi ile sanayide atık oluşumu, su ve enerji tüketimini azaltmaya yönelik uygulamalara ve temiz üretime geçişin sağlanması öncelikleri, “sürdürülebilir rekabetçilik” teması çerçevesinde bütünlük bir şekilde ele alınarak 2020-2022 dönemi için hazırlanan **Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı** oluşturulmuştur.

Başta otomotiv, tekstil, makine-metal, mobilya, havacılık, raylı sistemler, seramik ve mermer gibi lokomotif sektörleri barındıran TR41 Bölgesi; istihdam, ihracat ve katma değer gibi alanlarda ülke ekonomisinde ön planda yer alan bölgelerin başında gelmektedir. Bununla birlikte TR41 Bölgesi için daha özellikli ve uzmanlaşmış alanlara odaklanması ve bu alanlarda yenilik ve verimlilik odaklı, daha nitelikli, katma değeri yüksek ve aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliği ön plana çıkaran ürünlere geçişi teşvik edecek çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede bölgedeki Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri son dönemlerde büyük bir hız kazanmış ve özellikle Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin sayısı gittikçe artmıştır. TR41 Bölgesinde Ağustos 2020 sonu itibarıyla 156 Ar-Ge merkezi ve 32 tasarım merkezi ile Türkiye’de önemli bir konuma sahiptir. Özellikle Bursa ili 129 Ar-Ge merkezi ile İstanbul’dan sonra en fazla Ar-Ge merkezine sahip il durumdadır.

Akıllı uzmanlaşma bakımından bölge özelinde sektörler ve teknoloji temaları ele alındığında, Ajansımızın hazırlamış olduğu **TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi**’nde akıllı uzmanlaşma öncelikleri;

- **Nanoteknoloji, ileri malzeme teknolojileri ve uygulamaları** (özellikle otomotiv, havacılık ve savunma, raylı sistemler, seramik ve yenilenebilir enerji alanlarına yönelik gelişmiş malzeme ve enerji depolama sistemleri),
- **Mekatronik, otomasyon, robotik teknolojileri ve uygulamaları** (özellikle üretim, süreç ve kaynak verimliliğine yönelik yazılım, modelleme ve simülasyon teknolojileri; bunlara ilişkin parça ve bileşenlerin üretimi ve entegrasyonu, yalın üretim, dijital dönüşüm ve katmanlı üretim, sensör teknolojileri; nesnelere interneti ve büyük veri ve yapay zekâ uygulamaları ile kullanıcı güvenliği alanları),
- **Hassas üretim teknolojileri ve uygulamaları** (özellikle hassas kalıpcılık ve kesim teknolojileri),

- **Teknik tekstil teknolojileri ve uygulamaları** (özellikle ürün değerini artırıcı, gelişmiş ve çevre dostu taşıt tekstilleri, ev tekstilleri, inşaat tekstilleri, jeotekstil, yapı ve tıbbi tekstil alanları, geri dönüşüm ve atık yönetimine yönelik uygulamalar) olarak belirlenmiştir.

TR41 Bölgesi için belirlenen bu sektörlerin ve temaların, On Birinci Kalkınma Planında yer alan öncelikli sektörler ve kritik teknolojilerle de uyumlu olduğu görülmektedir.

Yenilik ve verimlilik odaklı olan bu sektörel dönüşüm yaklaşımı, aynı zamanda **On Birinci Kalkınma Planında** yer alan birçok politika alanı ile doğrudan örtüşmektedir. Plan kapsamında özellikle vurgulanan alanlar arasında yer alan öncelikli sektörlerde ve alanlarda teknolojik dönüşümün sağlanabilmesi ve rekabet gücünün artırılması amacıyla, önümüzdeki dönemde yüksek katma değer oluşturması beklenen kritik teknoloji alanlarında yerli ve milli teknoloji üretimine ve adaptasyon yeteneğinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ve destek programları, sonuç odaklı programın da ana hedefleri arasında yer almaktadır.

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi içinde de özellikle belirtilen ve bölgemizde önemli ölçüde faaliyet gösteren sektörlerden motorlu kara taşıtları, raylı sistemler, makine, savunma ve havacılık sektörlerine yönelik yenilik ve verimlilik faaliyetleri, özellikle yerli ve milli üretimin geliştirilmesi bağlamında ön plandaki sektörler arasında yer almakta olup yeşil üretim yaklaşımının sanayi politikaları ve uygulamalarımızda belirleyiciliği artıracak belirtilmiştir. Özellikle OSB'lerdeki altyapı ve işletmelerin teknoloji yoğunluklu modernizasyonu ve temiz üretime dayalı yeni yatırımların desteklenmeye devam edileceğine vurgu yapılmıştır.

2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde ise 2023 yılında Türkiye'nin dünya ihracatından aldığı payın %1,5'e ulaşması ve Türkiye'nin dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer alması hedeflerine ulaşılması hedeflenmektedir. Bu hedeflere ulaşmak yenilik, verimlilik, ileri teknoloji ve bilgi odaklı üretim ile mümkün olabilecektir. Bu bağlamda ülke ihracatının 2019 yılı ihracatı ile yaklaşık %7'sine sahip olan bölgemizde belli başlı alanlarda yoğunlaşmış katma değerli üretim yapısının bölgenin tüm sektörlerine yaygınlaştırılması hem bölgemiz hem de ülkemiz açısından son derece önem taşımaktadır. Üretim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte pazarlama olanaklarının çeşitlendirilmesi ve bu çerçevede özellikle pandemi süreciyle daha da önem kazanan bölgenin e-ticaret kapasitesinin artırılması da bölgenin ihracat potansiyelinin en üst düzeyde değerlendirilmesi bakımından kritik bir gündem olarak ortaya çıkmış durumdadır.

Bölgenin bugün güçlü olduğu unsurları desteklerken, yarın için de mukayeseli üstünlük geliştirilebilecek alanlara odaklanarak hazırlanan TR41 Bölgesi Akıllı Uzmanlaşma Stratejisinde de odaklanılması gereken konulardan biri; 'Uluslararası pazarlara erişimin ve küresel talebe yönelik Ar-Ge kapasitesinin artırılması bağlamında, özellikle Ar-Ge alanında yurtdışı ağlara entegre olarak, firmaların dış pazarlara yönelik yenilikçi ürün geliştirme süreçlerinin desteklenmesi; ihracat oranının bugünkü düzeyinden daha yüksek bir seviyeye çıkarılması' olarak belirlenmiştir.

BEBKA tarafından Bakanlığa sunulan **"COVID-19 Salgınının Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Değerlendirilmesi"** çalışması kapsamında hazırlanan il raporlarında COVID-19 sürecinden görece daha fazla etkilenen sektörlerin çoğunlukla ihracat yapan ve küresel tedarik zincirleri ile sıkı bağlantıları olan imalat firmaları ile özellikle hammadde ve ara malı tedarikinde yurt dışına bağımlı olan sektörlerin olduğu belirtilmektedir. Bu dönemde özel sektör bilgi ve teknoloji altyapılarını güçlendirmek için girişimlerde bulunmaya başlamış ve özellikle e-ticaret, e-ihracat gibi alanlara yönelik eğilimleri artmıştır. Ar-Ge ve yenilik odaklı

kurumların faaliyetlerinin de bu dönemde genel olarak yavaşladığı gözlemlenmiştir. Yapılan görüşmelerde kurumsallaşma desteklerinin faydalı olacağına yönelik görüşler sıklıkla dile getirilmiş, dijitalleşmeye destek sağlanması ve yerelleşmenin teşvik edilmesine yönelik talepler ortaya konulmuştur.

Bu mali destek programı sektörel ihtisaslaşma süreçlerini destekleyici uygulamaların hızlandırılması yanında TR41 Bölgesinde kaynak verimliliğinin artırılmasına da odaklanmaktadır. Kaynak verimliliğinin, sanayileşme düzeyinden ve sektörlerden bağımsız olarak her bölgede önem kazanmasının gereken bir konu olmasından yola çıkılarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2020 yılı Kalkınma Ajansları teması "Kaynak Verimliliği" olarak seçilmiştir. 2014-2023 TR41 Bölge Planında da sürdürülebilir üretim ve tüketim anlayışıyla başta endüstriyel üretim olmak üzere tüm insani etkinliklerde verimlilik artışı ile atık azaltımını birlikte gözetilen uygulamaların artırılmasına vurgu yapılmıştır. Bu kapsamda endüstriyel simbiyoz, temiz üretim, yalın üretim, eko-endüstriyel park, kaynak verimliliği merkezleri, akıllı kentler, çalışan verimliliği, kaynak verimliliğini destekleyici ortak altyapıların oluşturulması gibi alanlara yönelik program uygulaması ve projelerin desteklenmesi öngörülmüştür.

Sözü geçen stratejik planlar ve sektörel analizlerin yanı sıra, 2020 yılı Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programının çerçevesi oluşturulurken 23 farklı kurumun temsilcisi ile görüşülerek program öncelikleri ve potansiyel projeler hakkında görüşleri alınmıştır.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde oluşturulan 2020 Yılı Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programının hem Ar-Ge, yenilik ve iş birliği faaliyetlerinin desteklenmesi hem işgücü niteliklerinin gelişmesini sağlanması hem de sektörlerin ihtiyaç duyduğu ve rekabet için önem arz eden e-ticaret altyapısı, enerji ve üretim verimliliğinin artırılmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Günümüz rekabet koşullarında işletmeleri bir adım öne taşıyacak faaliyetlerin tek bir işletme için oldukça maliyetli olması ve uzun zaman alması, kısa dönem odaklı üretim yapan birçok işletme tarafından bu tür faaliyetlerin sürekli ikincil plana atılmasına neden olmaktadır. Bu anlamda özellikle firmaların ihtiyaç duyduğu ve önümüzdeki dönemde de kaçınılmaz bir şekilde ihtiyaç duyacağı yenilik ve verimlilik konusunda firma bazında maliyetli olan yapılanmaların kurulması ve geliştirilmesi, hazırlanan destek programı kapsamında öncelik verilen konular arasında yer almaktadır. Hazırlanan bu mali destek programının bölgemizde yenilik ve verimlilik faaliyetlerinin artırılması ve uygulamalarının yaygınlaştırılması bakımından son derece faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bu mali destek programında, bölgenin genç kesimine özel bir parantez açılmıştır. Zira ülkemizin kalkınma önceliklerinin ve temel hedeflerini ortaya koyan On Birinci Kalkınma Planı'nda "gençlerin kalkınmanın önemli itici gücü olma potansiyellerinin öne çıkarılmasının amaçlandığı" vurgulanmaktadır ve "gençlerin işgücü piyasasına aktif katılımlarının desteklenmesi ve istihdam edilmelerinin kolaylaştırılması" hususuna özel vurgu yapılmaktadır. Planda aynı zamanda "gençlerin istihdamını artırmaya yönelik olarak illerdeki potansiyeli açığa çıkartacak yenilikçi ve sürdürülebilir projeler destekleneceği" belirtilmektedir. Yine TR41 2014-2023 Bölge Planı'nda da özellikle genç istihdamının bölge potansiyelinin altında kaldığı belirtilmiş ve genç istihdamını artırıcı belli başlı stratejilerin hayata geçirilmesine yönelik hedefler ön plana çıkarılmıştır. Bu bağlamda bu mali destek programı özellikle toplumun genç kesimine özel bir yaklaşım sergilemekte ve özellikle genç istihdamını teşvik edici proje ve faaliyetleri ön plana çıkarmaktadır.

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

2020 Yılı Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programının amacı; Bursa, Eskişehir, Bilecik Bölgesinde üretim ve hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi, yenilik ve verimlilik uygulamalarının artırılmasıdır.

Öncelik 1. Yerli ve milli üretiminin desteklenmesine, bölgenin yenilik odaklı gelişmesine, bilgi ve teknoloji üretimine ve/veya transferine yönelik ortak kullanım alanlarının kurulması ve geliştirilmesi

Öncelik 2. Ortak kullanım amacıyla kaynak verimliliğine yönelik yenilikçi yapıların kurulması ve geliştirilmesi

Öncelik 3. Üretim ve hizmet süreçlerinin koordinasyonunun sağlanmasına yönelik dijitalleşme altyapılarının kurulması ve geliştirilmesi

Ajans Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Ajans tarafından 2020 yılı mali destek programlarına ayrılan toplam kaynak tutarı **50.000.000 TL** olup, mali destek programları ve sağlanacak destek miktarları aşağıdaki gibidir:

Mali Destek Programının Adı	Destek Miktarı (TL)
Yenilik ve Verimlilik	15.000.000
Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi	27.000.000
Kırsalda Ekonomik Kalkınma	8.000.000

Ajans, değerlendirme süreci sonunda gerekli görülen durumlarda program bütçeleri arasında kaynak aktarımı yapabilecektir. Ajans, bu program için ayırdığı kaynakları kısmen veya tamamen kullandırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı çerçevesinde verilecek destekler, aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

Asgari tutar	250.000 TL
Azami tutar	2.000.000 TL

Desteklerin Oranı

Ajans tarafından sağlanacak destek, proje toplam uygun maliyetinin en az **%25**'i, en fazla **%75**'i oranında olabilir.

Projenin toplam bütçesinin mali destek dışında kalan tutarı, başvuru sahibi tarafından eş finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükârda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup, yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.

2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"¹, "Destek Yönetim Kılavuzu" ve "Proje Uygulama Rehberi" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. **Başvuru Sahipleri, başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu rehberde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.**

Ajans, bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda Başvuru Sahipleri, Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için yapılan başvurular kapsamında ve uygulama döneminde Ajans tarafından edinilen bilgi ve veriler, Ajans tarafından her zaman eğitim, tanıtım, hizmetlerin yerine getirilmesi ve raporlanması ile istatistiki veri oluşturulması amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan mesleki ve ticari sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir. Başvuru sahibi ve ortakları, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında başvuru dosyaları ve proje uygulama belgeleri ile Ajansa sunmuş oldukları verilerin, Ajans tarafından, kanuna ve dürüstlük kuralına uygun olarak, kaydedilmek, saklanmak, güncellenmek, aktarılmak ve/veya sınıflandırılmak suretiyle işlenmesine muvafakat etmiş sayılacaktır. (KVKK aydınlatma metni için detaylı bilgi için <https://www.bebka.org.tr/gizlilik-politikasi-190> adresini ziyaret edebilirsiniz.)

2.1. Uygunluk Kriterleri

Destek sağlanabilecek projelere yönelik üç temel uygunluk kriteri söz konusudur:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

¹ "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" 14 Mart 2020 tarihinde güncellenmiş olup 2020 yılı mali destek programlarında yönetmelikte yapılan güncellemeler dikkate alınmalıdır.

2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri

Yerel Yönetimler

- Büyükşehir Belediyeleri
- İl, İlçe, Belde Belediyeleri,
- İl Özel İdareleri
- Mahalli İdare Birlikleri

Kamu Kurum ve Kuruluşları

- Valilikler
- Kaymakamlıklar
- Üniversiteler
- Bölge Müdürlükleri
- İl Müdürlükleri
- Diğer Kamu Kurumlarının İlde Bulunan En Üst Birimleri
- İlçe Müdürlükleri

Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları

- Ticaret ve/veya Sanayi Odaları
- Esnaf ve Sanatkârlar Odaları
- Meslek Odaları (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerindeki şube başkanlıkları)
- Ticaret Borsaları
- Diğer Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları

Sivil Toplum Kuruluşları

- Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan dernekler, vakıflar, sendikalar, federasyonlar, konfederasyonlar

Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri

Birlikler ve Kooperatifler

- Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde merkezleri veya yasal şubesi bulunan birlik ve kooperatif başkanlıkları

Sanayi Siteleri

Serbest Bölge İşleticileri

Teknoloji Transfer Ofisi Şirketleri

Teknoloji Geliştirme Bölgesi, Endüstri Bölgesi ve İş Geliştirme Merkezi gibi Kuruluşların Yönetici Şirketleri

UYARI:

Okullar, fakülteler, enstitüler, sürekli eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri, mahalle/köy muhtarlıkları, bilim sanat merkezleri vb. kurumlar tek başlarına uygun başvuru sahibi değildir. Bu kurumlar ildeki/ilçedeki bağlı buldukları kurumlar üzerinden başvuru yapabilirler (ilçe milli eğitim müdürlükleri, üniversiteler, kaymakamlıklar vb.).

Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde öngörülen proje hesabını kendi adına açma, bu hesaba para aktarma ve bu hesaptan harcama yapma ehliyetine sahip olması,
- Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgelerde bulunması,
- Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi.

Ayrıca, başvuru sahipleri ve ortaklarının destek alabilmek için aşağıdaki hallerden herhangi birinde bulunmaması gerekir:

- a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya mer'i mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar,
- b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar,
- c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar,
- ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar,
- d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler,
- e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma Ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmayanlar,
- f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma Ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler,
- g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri² dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, **yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere** vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden **yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere** sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki gerçek veya tüzel kişilerden, söz konusu projeye ilgili ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,

h) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Destek Başvuru Formunun V. Bölümünde (Başvuru Sahibinin Beyanı), başvuru sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (h)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

UYARILAR:

1. Sözleşme esnasında yukarıdaki koşulların (vergi borcu, SGK borcu, kesinleşmiş haciz işlemi bulunması, Ajansa katkı payı borcu olması gibi) **başvuru sahibi ve varsa ortakları** tarafından sağlanamaması durumunda sözleşme imzalanamayacak ve sözleşme aşamasında ortaklıktan feragat edilemeyecektir.

2. 5449 sayılı Kanununun 19. maddesinin (d) ve (e) bendi kapsamında belirtilen Ajans katkı payları ve bunlarla ilgili diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen Belediyeler, İl Özel İdareleri ile Ticaret ve Sanayi Odaları "Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği" uyarınca, birikmiş bütün borçlarını ve bunlarla ilişkili varsa diğer bütün mali **yükümlülüklerini tamamen yerine getirmedikçe, değerlendirme sürecinde başarılı bulunsa bile yararlanıcı ya da ortak olarak Ajansla sözleşme imzalayamaz.**

Ancak bu halde başarılı proje sahibi ya da ortağının ödeme gücüne ilişkin kanıtlayıcı belgelerini de içeren gerekçeli başvurusu üzerine, projenin bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınmasına etkisinin Yönetim Kurulunca değerlendirilmesinin ardından Bakanlık onayı ile sözleşme imzalanabilir. Bu durumda dahi başvuru sahibi ya da ortağının sözleşme imzalanmadan evvel muaccel borçlarının en az %20'sini ödemiş olması şartı aranır.

² 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3. maddesinde tanımlanan idareler.

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Başvuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları harcamalar destek yararlanıcısının yaptığı harcamalarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir. Bu nedenle ortaklar, **başvuru sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini** (2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri) karşılamalıdır. Ancak ortaklar TR41 Bölgesi (Bursa, Eskişehir, Bilecik) illeri dışında faaliyet gösteren kurumlar arasından da seçilebilir. **Proje ortağının TR41 Bölgesi dışından seçilmesi durumunda proje kapsamında alınan makine ve ekipmanın mutlaka TR41 Bölgesinde kullanılması ve proje çıktılarının TR41 Bölgesine fayda sağlaması esastır.**

Başvuruda uygun olmayan ortakların yer alması, teklifin reddedilmesine neden olacaktır.

Ortak olacak kurum/kuruluşlar, başvuru formu ekinde yer alan ortaklık beyanını doldurmalıdır. Beyan, tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

UYARI

Başvuru sahibi olamayacak kurumların projeye ortak olarak alınması uygun değildir. Projede uygun olmayan ortakların yer alması, proje teklifinin reddedilmesine neden olacaktır. Uygun başvuru sahibi/ortak olarak yukarıda belirtilenler arasında yer almayan kurum/kuruluşlar projelere iştirakçi olarak katılabilirler.

İştirakçiler

Başvuru sahibi veya ortak olmayan kurum/kuruluşlar, projenin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, projeye **iştirakçi** olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, projede sponsorluk, teknik destek sağlama gibi roller üstlenecektir. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmeyecektir.

Projeye iştirakçi olacak kuruluşlar için, başvuru sisteminde yer alan iştirakçi bilgileri bölümü doldurulmalı ve başvuru formunda katılımlarına dair beyanda bulunulmalıdır.

UYARI

Proje kapsamında öngörülen mal veya hizmet alımları, projeye başvuru sahibi, ortak veya iştirakçi olarak katılan kurum veya kuruluşlar ile bu kurum ve kuruluşlar ile menfaat ilişkisi içerisinde olan gerçek ve tüzel kişiliklerden yapılamaz. Proje ortağı veya iştirakçiden yapılacak mal veya hizmet alımlarına ilişkin maliyetler, Ajans tarafından **uygun olmayan maliyet** olarak değerlendirilecek ve bu harcamalar proje bütçesinden **karşılanamayacaktır**. Bu nedenle proje kapsamında kendisinden mal veya hizmet alınması öngörülen kurum veya kuruluşların projeye ortak veya iştirakçi olarak **katılmaması** önerilir.

UYARI

Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde başvuru sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesindeki kurallara tabidir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi yararlanıcılar için söz konusu mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yararlanıcı, ortak ve iştirakçinin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişiler, aynı proje kapsamında alt yüklenici olamazlar.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek Başvurusu Yapılabilecek Projeler

Süre

Proje süresi en az **12 ay** en fazla **24³ ay** olabilir. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibarıyla başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği "Düzyey 2" Bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde) gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her halükârda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir. **Proje ortağının TR41 Bölgesi dışından seçilmesi durumunda proje kapsamında alınan makine ve ekipmanın MUTLAKA TR41 Bölgesinde kullanılması ve proje çıktılarının TR41 Bölgesine fayda sağlaması esastır.**

Proje Konuları

Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak ve **program önceliklerinden en az birinin kapsamına giren projeler** uygun kabul edilecektir.

Başvuru sahiplerine fikir vermesi ve yardımcı olması açısından aşağıda bazı örnek proje konuları verilmiştir. Bu konular, başvuru sahipleri için sınırlayıcı nitelikte değildir. Bunların dışında, programın amaç ve öncelikleriyle uyumlu projeler değerlendirme kapsamına alınacaktır. Sunulan projenin aşağıdaki konular ile doğrudan ilgili olması o projenin destek almaya hak kazanacağı anlamına gelmemektedir.

Örnek Proje Konuları:

Öncelik 1: Yerli ve milli üretimin desteklenmesine, bölgenin yenilik odaklı gelişmesine, bilgi ve teknoloji üretimine ve/veya transferine yönelik ortak kullanım alanlarının kurulması ve geliştirilmesi

³ (a) Proje uygulamasında ortaya çıkabilecek aksaklıkları gidermek amacıyla yararlanıcının başvurusu üzerinde bir defaya mahsus olmak ve bir ayı geçmemek üzere genel sekreter kararı ile

b) Proje ve faaliyetin yürütülmesini büyük ölçüde zorlaştıran veya geçici olarak imkânsız hale getiren; yargı süreci, beklenmeyen hal veya mücbir sebepler nedeniyle bir defaya mahsus olmak ve altı ayı geçmemek üzere yönetim kurulu kararı ile sözleşme süresi uzatılabilir.

Öncelik 1 için Örnek Proje Konuları:

- Tasarım ve prototip geliştirme merkezlerinin kurulması ve/veya geliştirilmesi
- Sanayi işletmelerinin birbirleri ve üniversiteler/araştırmacılar ile etkileşimini güçlendirmeye yönelik mekanizmaların geliştirilmesi ve uygulamaya konulmasına yönelik platformlar
- Tersine mühendislik odağında ortak kullanım veya araştırma merkezlerinin kurulması
- Teknoloji transferine yönelik merkezlerin kurulması
- Girişimcilerin geliştirdiği teknolojileri ileri taşımak adına test ve analiz ihtiyaçlarının karşılanması, yazılım ihtiyaçlarının giderilmesi için ortak kullanım alanlarının kurulması veya geliştirilmesi

Öncelik 2: Ortak kullanım amacıyla kaynak verimliliğine yönelik yenilikçi yapıların kurulması ve geliştirilmesi

Öncelik 2 için Örnek Proje Konuları:

- Enerji verimliliği danışma ve destek merkezlerinin kurulması
- Endüstriyel simbiyoz uygulamalarını içeren sürdürülebilir kaynak kullanımına yönelik merkezlerin kurulması
- Yalın üretim/endüstriyel verimlilik/dijital dönüşüm merkezlerinin kurulması
- Depolama, aktarım vb. amaçlı ortak kullanıma yönelik lojistik merkezlerinin kurulması
- Ortak kullanıma yönelik iş güvenliği merkezinin kurulması ya da geliştirilmesi
- Artırılmış gerçeklik uygulamalarının kullanıldığı iş güvenliği eğitim merkezleri kurulması
- Kaynak etkin yapı ve sistemlerin tasarlamasına yönelik akıllı şebekelerin, akıllı yönetim sistemlerinin kurulması, bilgi iletişim teknolojilerinin geliştirilmesi

Öncelik 3: Üretim ve hizmet süreçlerinin koordinasyonunun sağlanmasına yönelik dijitalleşme altyapılarının kurulması ve geliştirilmesi

Öncelik 3 için Örnek Proje Konuları:

- Dış ticaret istihbarat ve/veya e-ticaret merkezleri kurulması
- Sektör veya ürün bazlı tanıtım ve pazarlama modellerinin geliştirilmesi ve uygulanması
- Ortak nakliye/lojistik, stok yönetimi yapılabilmesini sağlayan çevrimiçi platformların kurulması
- Üretim ve hizmet süreçlerinin gelişimine katkı sağlayacak yazılım merkezlerinin kurulması

UYARI

Proje faaliyetlerinde yazılım geliştirilmesine yer verilebilir. Fakat içeriği sadece yazılım geliştirilmesine yönelik olan projeler desteklenmeyecektir.

Tüm projeler her koşulda mer'î mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,
- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya aynı) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse);
- Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler:

2020 yılı mali destek programları kapsamında Yenilik ve Verimlilik, Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi ve Kırsalda Ekonomik Kalkınma olmak üzere üç program bulunmaktadır. Bir başvuru sahibi, 2020 yılı mali destek programları kapsamında **toplamda en fazla 2 (iki)** başvuru yapabilir ve Ajans bunlardan **en fazla 1 (bir)** tanesine destek sağlayabilir. Başvuru sahipleri tarafından ikiden fazla başvuru yapılması halinde, başvurunun onaylandığı tarihi ve saati önce olan proje teklifi dikkate alınır, diğerleri değerlendirme dışı bırakılır. Bu kategorideki bir başvuru sahibinin bu programa aynı anda destek almaya uygun iki teklif sunması ve her iki proje başvurusunun da başarılı bulunması halinde destek, değerlendirme sürecinde en yüksek puanı alan projeye verilir.

Başvuru sahibi, son 3 (üç) yıl içerisinde ulusal ve uluslararası (Avrupa Birliği, Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler, Büyükelçilik hibeleri, TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV vb.) kaynaklardan aldıkları tüm mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, başvuru formunda belirtmek zorundadırlar.

Ajans, halihazırda herhangi bir kurum ya da kuruluştan finansal destek alan projeler ile proje kapsamındaki faaliyetlere eş zamanlı olarak mali destek sağlayamaz.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler

Destek programı kapsamında sadece proje bütçesinde yer alan uygun maliyetler desteklenir. Bu nedenle bütçe hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil, **gerçek maliyetlere** (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetlere) **dayandırılmalıdır**.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetler, KAYS başvuru modülünde yer alan proje bütçesi standart formuna göre hazırlanmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Proje bütçesinde tanımlı olması,
- Proje bütçesinde yer alan her bir makine, ekipman ve hizmetin ne amaçla alındığı, döviz cinsinden fatura alındıysa bütçeye yansıtıldığı tarih ve kurun belirtilmesi,
- Yararlanıcının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.

Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler başlığı altında incelenmekte olup aşağıda tanımlanmaktadır:

Uygun Doğrudan Maliyetler:

Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve piyasa fiyatlarına uygun gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:

- Proje kapsamında istihdam edilecek personelin brüt ücretleri,

UYARI

İnsan Kaynakları kalemine yalnızca başvuru sahibi ve ortakları tarafından bizzat istihdam edilecek olan personelin brüt ücretleri yazılacak olup, istihdam edilen kişiye ilişkin olarak başvuru sahibi veya ortaklar tarafından düzenlenmiş olan bordroların Ajansa sunulması talep edilecektir. Ayrıca istihdam edilecek personel için diğer kamu kurumlarının teşvik/desteklerinden faydalanması durumunda, başvuru sahibi ilgili personel için Ajanstan destek talebinde bulunamaz. Başvuru sahibi veya ortaklar tarafından bizzat istihdam edilmeyip, hizmet alımı yolu ile projede teknik ve idari bilgisinden faydalanılacak ve projede yer alacak kişilere ilişkin harcamalar (eğitim, danışmanlık, teknik uzmanlık vb.), bütçede “Diğer (hizmet alımları)” bütçe kaleminde bütçelendirilecektir.

- Yeni ekipman maliyetleri (makine ve ekipmanlar, test cihazları, yazılım donanımları vb.),
- Küçük ölçekli yapım işleri (inşaat) maliyetleri (Bu tutar proje bütçesinde öngörülen destek tutarının %30'unu geçemez. Küçük ölçekli yapım işlerine makine veya ekipmanın çalışma alanına monte edilmesi aşamasındaki tadilat, yer açma, onarım, boya, badana, tesisat gibi küçük inşaat işleri dâhildir. Bunların dışındaki yeni bina inşaatı veya inşaatı devam eden binanın tamamlanmasına ilişkin büyük yapım işleri uygun maliyet değildir.),
- Denetim maliyetleri⁴ (Toplam 5.000 TL'yi geçemez),
- Teknik danışmanlık, sertifikasyon/akreditasyon danışmanlığı, test hizmetleri gibi hizmet satın alma maliyetleri,
- Test, Ar-Ge faaliyetleri, prototip geliştirme çalışmaları için kullanılacak hammadde, yardımcı malzeme, yarı mamul ve sarf malzemeleri,
- İhale ilan bedelleri,
- Projenin ve Ajans katkısının tanıtımı için yapılacak görünürlük faaliyetlerine ilişkin maliyetler (Bu giderler proje toplam bütçesinin %2'sini aşamaz.),
- Katma Değer Vergisi (KDV) giderleri.

UYARI

Yararlanıcı, sözleşme kapsamında temin etmiş olduğu tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemez ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamaz. Aksi bir durumun tespiti halinde destek tutarının iki katı tutarında tazminat ödenmesi talep edilir.

Proje uygulama süresini takiben 3 (üç) yıl içerisinde yapılan denetimlerde, proje kapsamında elde edilen malzeme ve ekipmanın âtil vaziyette bulunduğu Ajans tarafından tespit edilmesi halinde, bunun gerekçesini makul ve haklı nedenlerle ispat edemeyen destek yararlanıcısı, ilgili malzeme ve ekipman için sağlanan desteği yasal faiziyle birlikte ödemeyi beyan ve kabul eder.

UYARI

Serbest bölge işleticileri, teknoloji transfer ofisi şirketleri, teknoloji geliştirme bölgesi, endüstri bölgesi ve iş geliştirme merkezi gibi kuruluşların yönetici şirketleri tarafından sunulacak projelerde proje bütçesi **KDV hariç** olarak hazırlanmalıdır.

⁴ Ajans bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz. Ajans kamu kurum ve kuruluşlarını dış denetim kuralından muaf tutabilir.

UYARI

Ajansın mali desteği Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 38 inci maddesindeki istisnalar saklı kalmak kaydıyla hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarı aşıldığı zaman ek ödeme yapılamaz. **Proje sonunda, gerçekleşen bütçenin sözleşme bütçesinden fazla olması durumunda bütçeyi aşan miktar yararlanıcı tarafından karşılanır.**

Proje kapsamında yapılacak bütün harcamaların proje özelinde açılacak proje hesabı üzerinden yapılması zorunludur. **Proje hesabı dışındaki hesaplardan yapılan ödemeler uygun olmayan maliyet olarak değerlendirilecektir.**

Proje bütçesinde iyi gerekçelendirilmeyen, faaliyetlerle ilişkisi olmayan ve kişisel kullanıma yönelik ofis ekipmanları ve sarf malzemeleri uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olup; bu kalemler bütçe revizyonu aşamasında bütçeden çıkarılabilecektir. Eğer Ajans bütçe revizyonu aşamasında bütçe kalemini çıkardıysa ilgili faaliyetin gerçekleştirilmesi Ajans tarafından zorunlu tutulmayacaktır.

Uygun Olmayan Maliyetler

Bu programda hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Leasing ve amortisman giderleri,
- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir destek programı kapsamında finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları, istimlak bedelleri,
- İkinci el ekipman alımları,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Başvuru sahibinin projedeki ortağı ya da iştirakçisinden yapılan satın alımlar için yapılacak ödemeler,
- Binek ve ticari araç alımı,
- Seyahat, konaklama ve fuar katılım harcamaları,
- Projenin yürütülmesiyle ilgili danışmanlık harcamaları.

Başvuruların değerlendirilmesi sürecinde, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği Madde 21/12 uyarınca, **Ajans gerekli gördüğü bütçe kalemleri için açıklama talebinde bulunabilir ve bütçe tutarlarını yeniden belirleyebilir.** Bu nedenle, başvuru sahibinin gerçekçi ve yukarıda belirtilen uygun maliyet kalemlerini içeren bir bütçe sunması gerekmektedir. Bütçe kalemleri ve gerekçeleri, KAYS başvuru modülü bütçe formunda

ayrıntılı bir şekilde açıklanmalıdır. Özellikle götürü maliyetler, teknik danışmanlık maliyetleri gibi maliyetler tek kalem olarak yazılmamalı, alt kalemlerle detaylandırılarak birim ve birim maliyet üzerinden ifade edilmelidir. Ayrıca, bütçede marka/model adı geçmemesine dikkat edilmelidir.

UYARI

Başvuru formunda yer verilmeyen ve açıklanmayan bir faaliyete ilişkin bir harcamanın proje bütçesinde yer almaması gerekmektedir. Bu şekilde başvuru formunda yer almayan faaliyetlere ait harcamalar, Ajans tarafından bütçeden çıkarılabilecektir.

Aynı Katkılar

Başvuru formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez.

Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, başvuru formunda belirttiği bu katkılarını üstlenmek zorundadır.

2.2. Başvuru Şekli ve İstenen Belgeler

2.2.1. Başvuru Şekli

Programa yapılacak başvurular Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden tamamlanacak olup, başvuru formu ve ekleri ile destekleyici belgeler başvuru aşamasında Ajansa matbu olarak sunulmayacaktır.

Bir başvuru sahibinin başvuru için öncelikle <https://kaysuygulama.sanayi.gov.tr/> adresine giriş yapması gerekmektedir. Başvuru sahibi, KAYS modülünde "Kullanıcı Girişi" butonu ile ilerleyerek ve e-Devlet kapısı kimlik doğrulama sisteminde yer alan seçeneklerden birini kullanarak sisteme giriş yapabilmektedir. Sisteme giriş yapan başvuru sahibi kullanıcısı sistem üzerinde açık olan destek programına başvuru yapabilecektir.

Başvurular, KAYS başvuru modülünden yapılacak ve KAYS üzerinden üretilen teklif taahhütnamesi e-imza ile imzalanacaktır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esas olup, taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından imzalanıp tarandıktan sonra proje@bebka.org.tr adresine e-posta olarak iletilecektir. Başvuru taahhütnamesinin e-imza ile imzalanması veya taahhütnamenin e-posta olarak Ajansa iletilmesi ile başvuru tamamlanmış olacaktır.

Başvuru formu ve eklerinin mutlaka sistem üzerinden doldurulması, destekleyici belgelerin de sisteme yüklenmesi gerekmektedir. Elektronik ortamda yapılmayan başvurular kabul edilmeyecektir.

UYARI

Ajansa taahhütname dışında başka bir belge sunulmayacak olması nedeniyle, proje değerlendirmeleri elektronik ortamda sunulan bilgi ve belgeler üzerinden yapılacaktır. Bu nedenle bütün destekleyici belgelerin KAYS'a eksiksiz bir şekilde yüklenmiş olması gerekmektedir.

ÖNEMLİ UYARI

31/01/2021 tarihi proje dosyasının KAYS'a giriş işlemlerinin tamamlanması için son tarihtir. **05/02/2021** tarihi kaydedilmiş başvuru dosyasına ilişkin taahhütnamenin elektronik olarak imzalanması veya imzalı taahhütnamenin e-posta olarak Ajansa iletilmesi gereken tarihi belirtmektedir.

Sistem üzerinde, başvuru formunda doldurulacak alanlar ve diğer belgeler Türkçe hazırlanmalıdır.

Başvuruların sadece yazılan bilgiler ve sunulan belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, başvuru formu ve diğer belgelerin dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurulması gerekmektedir.

Proje başvuru paketi ve destekleyici belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru sahipleri, başvurularının eksiksiz olup olmadığını başvuru rehberinde yer alan kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Bu kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya başvuru formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların başvuru formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun **reddine yol açabilir.**

Sunulan bilginin açık ve anlaşılır olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

2.2.2. İstenen Belgeler

Destekleyici belgeler, başvuru aşamasında ve sözleşme aşamasında istenen belgeler olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Sözleşme aşamasında istenen belgeler projenin kabulü halinde başvuru sahibi ve ortağından talep edileceği için şimdiden dikkatle incelenmeli ve varsa gerekli ön hazırlıklar yapılmalıdır.

UYARI

Ajans gerekli gördüğü takdirde sözleşme öncesi ilave belge isteyebilir.

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

UYARI

Başvuru sırasında sunulması gereken belgelerin KAYS'a yüklenmesi zorunlu olup; dosyalar sisteme yüklendikten sonra başvuru tamamlanabilecektir.

Başvuru Sırasında KAYS'a Yüklenmesi Gereken Belgeler	Kimler Sunacak?
<p>1. Kurum/Kuruluşun Kayıtlı ve Faal Olduğuna Dair Belge</p> <ul style="list-style-type: none"> Birlikler (Üretici, Yetiştirici, Mahalli İdare Birlikleri vb.) birlik tüzüğü/ protokolü ve kuruluş sözleşmesini sunmalıdır. Kooperatifler için resmi kurum/kuruluşlardan (il/ilçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Ticaret ve Sanayi Odaları vb.) alınmış faaliyet belgesi ve kooperatif ana sözleşmesi sunulmalıdır. Dernekler için güncel dernek tüzüğü sunulmalıdır. Vakıflar için il/ilçe Vakıflar Müdürlüğü'nden alınacak güncel faaliyet belgesi ve vakıf senedi sunulmalıdır. Diğer sivil toplum kuruluşları da güncel tüzük ve faaliyet belgelerini sunmalıdır. Yönetici şirketler için oda kayıt belgesi sunulmalıdır. <p>Kamu kurumları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, yerel yönetimler ve organize sanayi bölge müdürlüklerinin faaliyet belgesi sunmasına gerek yoktur.</p>	Başvuru Sahibi ve varsa Proje Ortak(lar)ı
<p>2. Başvuru sahibini ve varsa proje ortağını temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek ve Ajans'a mali destek talebi sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin yetkili organ kararı (Başvuru sahibi için Şablon A, proje ortağı için Şablon B'deki ifade kullanılmalıdır.)</p> <p>Başvuru sahibini temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek yetkili organlar aşağıda belirtilmiştir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kamu kurum/kuruluşları için en üst yetkili amir (Vali, Kaymakam, Bölge Müdürü, İl Müdürü, İlçe Müdürü) İl Özel İdaresi için İl Genel Meclisi Belediyeler için Belediye Meclisi Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları için Yönetim Kurulu Organize Sanayi Bölgesi Müdürlükleri için Yönetim Kurulu 5355 sayılı Kanun kapsamındaki Mahalli İdare Birlikleri için Birlik Meclisi Üniversiteler için Yönetim Kurulu Birlikler için Yönetim Kurulu Kooperatifler için Yönetim Kurulu STK'lar için Yönetim Kurulu	Başvuru Sahibi ve varsa Proje Ortak(lar)ı

Başvuru Sırasında KAYS'a Yüklenmesi Gereken Belgeler	Kimler Sunacak?
<ul style="list-style-type: none"> Dernek ve vakıf şubelerinin, program çerçevesinde, proje başvurusunda bulunmaya, Ajans tarafından desteklenmesi halinde projeyi uygulamaya ve projeye ilişkin belgeleri imzalamaya yetkili olduğunu gösteren Genel Merkez Yönetim Kurulu Kararı	
<p>3. Kurum/Kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişilerin isimlerini gösterir belge</p> <ul style="list-style-type: none"> Kamu kurum/kuruluşları için tatbiki imza beyanı (Şablon C) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları için ilgili yönetim kurulu kararında yetkilendirilen kişi adına düzenlenmiş imza sirküleri Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları haricindeki başvuru sahipleri için kurumu/kuruluşu proje kapsamında temsil ve ilzama yetkilendirilmiş kişiler için düzenlenmiş noter onaylı imza sirküleri/beyannamesi	Başvuru Sahibi ve varsa Proje Ortak(lar)ı
<p>4. Kurumun/Kuruluşun mali durumunu gösteren belgeler</p> <ul style="list-style-type: none"> Kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının yetkili kişi, organ ya da kurumlarca onaylanmış 2019 yılı kesin hesapları (ödenek miktarını gösterir onaylı tablo, bilanço, gelir-gider tablosu) Diğer başvuru sahipleri için 2019 yılına ait Yeminli Mali Müşavir veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir onaylı bilanço ve gelir tablosu 2020 yılı için başvuru tarihi itibarıyla vergi dairesine sunulmuş olan son geçici vergi beyannamesine esas mali tablolar, YMM veya SMMM onaylı olarak sunulmalıdır. <p>Proje ortağının projede mali bir katkısı yoksa proje ortağının mali verilerinin sunulmasına gerek yoktur.</p>	Başvuru Sahibi ve varsa Proje Ortak(lar)ı
<p>5. Toplam maliyeti KDV dahil 10.000 TL üstü mal ve hizmet alımları ve yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için;</p> <ul style="list-style-type: none"> Alınacak hizmet veya ekipmanın teknik detaylarını içeren en az 2, tercihen 3 proforma fatura veya teklif mektubu (Her bir proforma faturanın üzerinde hangi bütçe kalemine ait olduğu mutlaka yazılmalı ve elektronik ortamdaki bütçe bölümünde ilgili olduğu kaleme yüklenmelidir.) Teknik özellikleri gösteren şartname (Proje uygulama döneminde alınacak mal ve hizmetin niteliğinin şartnamede belirtilen kriterleri sağlaması aranacaktır.)	Başvuru Sahibi

Başvuru Sırasında KAYS'a Yüklenmesi Gereken Belgeler	Kimler Sunacak?
6. Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler	Başvuru Sahibi
7. Projenin değerlendirilmesinde faydalı olabileceği düşünülen destekleyici dokümanlar (fizibilite raporları, iş planları, teknik çizimler, iş akış şemaları, proje yeri görselleri vb.)	Başvuru Sahibi

UYARI

- 1- Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları kamu kurumu olarak değil, vakıf olarak değerlendirilmekte olup vakıflardan istenen belgeleri sunmaları gerekmektedir.
- 2- Başvuru aşamasında sisteme yüklenen belgelerin, asılları ya da noter onaylı suretleri destek almaya hak kazanan başvuru sahiplerinden sözleşme aşamasında sunmaları istenecektir.
- 3- Projenin hazırlık ve uygulama safhalarından doğrudan sorumlu olan başvuru sahibi ve varsa ortakları tarafından projenin uygulanabilmesi için ilgili mevzuat gereğince resmi makamlardan alınması gerekli olan her türlü mülkiyet, kira sözleşmesi, izin, ruhsat, yetki vb. belgelerin sözleşme tarihine kadar hazırlanması gerekmektedir.

Projenin Destek Almaya Hak Kazanması Durumunda Sözleşme İmzalanmadan Önce Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren 15 (on beş) iş günü içinde ek bilgi ve belgeleri elektronik ortama yükler ve varsa matbu olarak teslim edilmesi gerekenleri Ajansa teslim eder. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine 5 (beş) iş günü içinde elektronik ortam üzerinden bildirilir ve bildirim takip eden beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır. Tebliği müteakip en geç on iş günü içinde e-imza ile imzalanır. E-imza kullanılmaması durumunda Ajansa başvuru yapılır. Bu süre zarfında Ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla yedek listede yer alan başvuru sahipleri için en yüksek puanlı projeden başlamak üzere yukarıdaki süreç aynı şekilde işletilir.

Sözleşme Aşamasında İstenecek Bazı Belgeler:

1. Teminat: Sadece yönetici şirketi vasfında olan başvuru sahiplerinden istenecektir. İlgili başvuru sahiplerine sağlanacak destek tutarının en az %10'u oranında (istenecek teminat tutarı veya süresi projenin risk notuna göre ön ödeme öncesinde veya proje uygulama esnasında Ajans tarafından artırılabilir) bankalardan alınmış ve proje süresi+4 ay süreli Teminat Mektubu veya aynı tutarın Ajansa ait hesaba yatırıldığına dair şube onaylı banka dekontu (Ajanstan ön ödeme talep edilmesi durumunda yukarıdaki şartları taşıyan ilave %10'luk teminatın Ajansa sunulması gerekecektir.)

2. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki başvuru sahibi ve proje ortakları için ilgili vergi dairesinden alınmış vergi numarasını ve borcu bulunmadığına veya borçların yapılandırıldığına dair son 15 gün içerisinde alınmış resmi yazı veya internet çıktısı. (İlgili kurumlardan alınacak belgeler başvuru sahibinin ve varsa proje ortaklarının (Merkez ve tüm yasal şubeleri kapsayan) Türkiye genelinde vergi borcu bulunmadığını gösterecek şekilde düzenlenmelidir.)
3. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki başvuru sahibi ve proje ortakları için sosyal güvenlik katkıları ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiklerine dair (borç bulunmadığına veya borçların yapılandırıldığına) ilgili ay içerisinde alınmış resmi yazı veya barkodlu internet çıktısı.

UYARI

SGK ve Vergi Dairelerinden alınacak belgeler, başvuru sahibinin ve varsa proje ortaklarının merkez ve tüm yasal şubeleri kapsamı gerekmektedir.

4. Projenin gerçekleştirileceği yerin mülkiyet durumunu gösterir ve mevcutsa taşınmaz üzerinde kurulu tüm hakları da içeren belge: Başvuru sahipleri, projenin uygulanacağı arsa, arazi veya binanın mülkiyetinin ve kullanım hakkının başvuru sahibi ya da proje ortağı kurumlara ait olduğunu gösteren tapu, tahsis belgesi veya noter onaylı kira sözleşmesi.
5. ÇED Raporu veya ÇED Raporu'na ihtiyaç olmadığını gösteren ÇED görüş Belgesi. (Proje ismi ve numarasının ÇED raporunda ya da ÇED görüş belgesinde belirtilmesi gerekmektedir. Proje ismi veya numarasının ÇED rapor veya görüş belgelerinde yer almaması durumunda söz konusu görüş talep yazısına ilişkin dilekçe örneği talep edilecektir. ÇED raporu alması gereken başvuru sahiplerinin, raporun alınması için gereken sürenin uzunluğunu ve sözleşme imzalamak için kendilerine tanınacak sürede bu belgenin tamamlanması konusunda yaşanabilecek sıkıntıları dikkate alarak, bu konudaki yükümlülüklerini daha önceden araştırmaları tavsiye olunur.)

Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış; ÇED Raporu veya ÇED Görüş Belgesinin aslı veya ilgili kamu kurumu tarafından onaylı sureti sunulmalıdır. Başvuru aşamasında bu belgelerin aslının veya onaylı suretlerinin sunulması durumunda tekrar sunulmalarına gerek yoktur.

6. Başvuru esnasında sunulmadıysa, projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler: Projenin uygulanabilmesi için yukarıda bahsedilen durumlar dışında, yürürlükteki mevzuatlar gereği alınması gereken herhangi izin, ruhsat, yetki belgesi ve lisans gibi belge bulunması durumunda, bu belgelerin sözleşme aşamasında başvuru sahibi kurum tarafından sunulması gerekmektedir.
7. Proje sahibi ve ortaklarının destek almasına bir engel bulunmadığına dair beyan.

8. Başvuru esnasında sisteme yüklenmiş belgelerin aslı veya noter onaylı nüshaları.
  9. Başvuru sahibi ve varsa ortakların aynı proje veya faaliyet için hâlihazırda Ajans'tan veya başka bir programdan aynı anda mali destek almadığına dair beyan.
  10. KAYS'ta oluşturulan Mali Kimlik Formu, Kimlik Beyan Formu ile Proje Koordinatörü Atama Yazısı, Mali Kontrol Taahhütnamesi, Satınalma Mevzuatı Beyanı, Revize Bütçe ve Sözleşme Genel Koşulları.
- Not:** Başarılı başvuru sahiplerinden Ajansla mali destek sözleşmesi imzalayabilmek için istenecek evrakların tam ve güncel listesine Ajans internet sitesindeki proje uygulama bölümünden ulaşılabilir.

UYARI

Sözleşme imzalandıktan sonra tahakkuk edecek damga vergisinin ilgili vergi dairesine ödenerek alınacak makbuzun Ajansa sunulması gerekmektedir. Damga vergisinden muaf olan kurumların, muafiyetlerine ilişkin evrakı Ajansa sunması gerekmektedir.

2.2.3. Başvuruların Alınması için Son Tarih

Başvuruların KAYS üzerinden tamamlanması için son tarih 31/01/2021 saat 23:59'dur. Bu tarihten itibaren elektronik ortam üzerinden proje başvuruları kapatılacaktır. Proje başvurularına ait taahhütnamelerin elektronik ortam üzerinden e-imza ile imzalanması veya elektronik ortamdan alınan taahhütnamelerin ıslak imzalı halinin taranarak Ajansa e-posta ile iletilmesi için son tarih 05/02/2021 saat 18:00'dır. Son başvuru tarihinde e-imza ile imzalanmayan veya başvuru taahhütnamesi ulaştırılmayan başvurular hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmayacaktır. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir.

2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak için

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten 20 gün öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ile aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz.

E-posta adresi: proje@bebka.org.tr

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç 10 gün içerisinde www.bebka.org.tr adresinde yayınlanacaktır.

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir başvuru sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (SSS) aracılığıyla diğer başvuru sahiplerine de sunulacaktır.

Tüm resmî açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve başvuru rehberinde yer almayan hiçbir bilgi Başvuru Sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

Potansiyel başvuru sahiplerinin teknik anlamda uygun, ilgili ve idari açıdan eksiksiz biçimde proje hazırlamasına katkıda bulunmaya yönelik olarak **Teknik Yardım Hizmeti** verilecektir.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru Sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır:

- **Ön inceleme**

- **Teknik ve mali değerlendirme**

2.3.1. Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve diğer belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekaletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında Ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, Ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında Ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri Ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak reddedilebilir ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru, sistem üzerinde standart formata uygun, Türkçe olarak hazırlanmıştır.		
2. Başvuru Formu, Bütçe, Mantıksal Çerçeve ve Özgeçmiş(ler) sistem üzerinde uygun şekilde doldurulmuştur.		
3. Projenin süresi, izin verilen asgari (12 ay) ve azami (24 ay) süreleri aşmamaktadır.		
4. Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %75'inden fazla ve %25'inden az değildir.		
5. Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari destek tutarından (250.000 TL) düşük ve azami destek tutarından (2.000.000 TL) yüksek değildir.		
6. KAYS'ta proje başvurusu başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından e-imza ile imzalanmış veya proje taahhünamesinin ıslak imzalı hali taranarak e-posta ile Ajansa iletilmiştir.		
7. Başvuru sahibi ve varsa ortak kurum/kuruluşun kayıtlı ve faal olduğuna dair belge KAYS'a yüklenmiştir.		
8. Başvuru sahibini ve varsa ortak kurum/kuruluşun temsil ve ilzama yetkili kişi/kişileri belirleyecek ve Ajansa mali destek talebi sunulmasına ve başarılı olması durumunda uygulanmasına ilişkin yetkili organ kararı KAYS'a yüklenmiştir. (Başvuru sahibi için Şablon A, proje ortağı için Şablon B'deki ifade kullanılmıştır.)		
9. Başvuru sahibi ve varsa ortak kurum/kuruluşu temsil ve ilzama yetkili kişilerin isimlerini gösterir belge (Şablon C) veya imza sirküleri/beyannamesi KAYS'a yüklenmiştir.		
10. Başvuru sahibi ve varsa ortak kurumun/kuruluşun mali durumunu gösteren belgeler KAYS'a yüklenmiştir.		
11. Toplam maliyeti KDV dahil 10.000 TL üstü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için alınacak en az 2, tercihen 3 proforma fatura veya teklif mektubu KAYS'a yüklenmiştir.		
12. Toplam maliyeti KDV dahil 10.000 TL üstü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine yönelik satın alımlarda her bir kalem için teknik şartname/ teknik özellikler listesi (Uygulama döneminde alınacak makine ve ekipmanın teknik özellikleri ile hizmetin niteliğini belirten belgeler) KAYS'a yüklenmiştir.		

KRİTERLER	Evet	Hayır
13. Projenin uygulanması için mevzuat gereğince ilgili makamlardan alınması gerekli olan her türlü izin, ruhsat, yetki belgesi, lisans gibi belgeler KAYS'a yüklenmiştir.		
14. Projede değerlendirilmesinde faydalı olabileceği düşünülen destekleyici dokümanlar (fizibilite raporları, iş planları, teknik çizimler, iş akış şemaları, patent, faydalı model, endüstriyel tasarım tescil belgeleri, proje yerine ait görseller vb.) KAYS'a yüklenmiştir.		

Ön inceleme kapsamında uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Başvuru sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

KRİTERLER	Evet	Hayır
1. Başvuru sahibi uygundur.		
2. Ortak(lar) uygundur.		
3. Proje TR41 Düzey 2 bölgesinde (Bursa, Eskişehir, Bilecik) uygulanacaktır.		
4. Başvuru sahibi, 2020 yılının tüm mali destek programları kapsamında en fazla 2 (iki) proje başvurusunda bulunmaktadır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular, değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

2.3.2. Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Bu değerlendirmenin sonunda altmış beş (65) ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara öncelik verilir. Bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde

mali ve işletme kapasitesi bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır. Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen mali ve işletme kapasitesi bakımından en az 13 puan (**20** puan üzerinden) ve ilgililik bakımından da en az 15 puan (**25** puan üzerinden) alması koşulu aranacaktır.

DEĞERLENDİRME TABLOSU	
Bölüm	Puan
1. Mali ve İşletme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (Personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dâhil olmak üzere)	10
1.3 Başvuru sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Teklif Çağrısının amacı ile ne kadar ilgili?	5
2.2 Proje, Teklif Çağrısının bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili?	10
2.3 Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	5
2.4 Hedef gruplar, nihai yararlanıcılar ve bunların sorunları yeterince tanımlanmış mı? Bu projenin söz konusu sorunları ve ihtiyaçları nasıl gidereceği açıklanmış mı?	5
3. Yöntem	30
3.1 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	10
3.2 Önerilen faaliyet ve yöntemler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve bütçeyle uyumlu mu?	6
3.3 Faaliyet planı açık ve tutarlı mı, yöntemler ve sorumlular belirli mi, faaliyetlerle ilgili verilen bilgiler yeterli mi?	5
3.4 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
3.5 Projede genç istihdamı (18-30 yaş arası) yer alıyor mu?	4

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef gruplar ve bölge üzerinde somut bir etkisi olması ve bu etkinin yayılması bekleniyor mu? Bu durum projede yeterince açıklanmış mı? (sosyal faydalar, faaliyetlerin bölgesel faydaları, yaşam kalitesinde beklenen iyileşmeler, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dâhil olmak üzere)	5
4.2 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? - Mali açıdan (destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?) - Kurumsal açıdan (faaliyetlerin devam ettirilmesine imkân tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi? Proje çıktılarının sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli olan işletme ve yönetim modeli tanımlanmış mı ve uygulanabilir mi) - Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	10
5. Bütçe ve Maliyet Etkinliği	10
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli ve gerçekçi (piyasa koşullarına uygun) mi?	5
TOPLAM	100

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum elektronik olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru sahibi veya ortaklarından biri ya da birkaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya başvuru sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;

- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Bu rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

UYARI

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği gereğince, değerlendirme süreci tamamlandıktan ve Yönetim Kurulu tarafından başarılı projeler onaylandıktan sonra projelerin tekrar değerlendirilmesi mümkün değildir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **Mayıs 2021**'dir. Bu tarih kesin olmayıp proje sayısı, onay süreçleri ve diğer etkenlere göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Sözleşme imzalanmadan önce Ajans, gerektiğinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belge isteyebilir. Başvuru sahipleri, desteklenmesine karar verilen projelerin Ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren 15 (on beş) iş günü içinde ek bilgi ve belgeleri elektronik ortama yükler ve varsa matbu olarak teslim edilmesi gerekenleri Ajansa teslim eder. Sözleşmeler, gerekli belgelerin temininden sonra başvuru sahiplerine 5 (beş) iş günü içinde elektronik ortam üzerinden bildirilir ve bildirim takip eden beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılır. Tebliği müteakip en geç 10 (on) iş günü içinde e-imza ile imzalanır. E-imza kullanılamaması durumunda Ajansa başvuru yapılır. Bu süre zarfında Ajansa başvurmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla yedek listede yer alan başvuru sahipleri için en yüksek puanlı projeden başlamak üzere yukarıdaki süreç aynı şekilde işletilir. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine 10 (on) günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla, yedek listede yer alan Başvuru Sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bu tutar, alınan proforma faturalara göre hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 38 inci maddesindeki istisnalar saklı kalmak kaydıyla hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekânlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir. Usulsüzlük tespiti halinde yasal süreç başlatılır ve hibe tutarının destek sözleşmesinde belirtilen oranında tazminat istenir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Sözleşme süresi proje veya faaliyetin yürütülmesini büyük ölçüde zorlaştıran veya geçici olarak imkânsız hale getiren; yargı süreci, beklenmeyen hâl veya mücbir sebepler dışında uzatılamaz.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Mali destek ödemeleri: Sözleşmeden sonra destek miktarının %40'ı yararlanıcıya ait (sözleşmede belirtilen) banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Sözleşme öncesi yararlanıcının ve projenin risk ve ihtiyaç durumunu değerlendirmek amacıyla, Ajans tarafından ön izleme ziyaretleri yapılabilir ve bunun sonucunda ön ödeme oranı düşürülebilir/yeniden belirlenebilir.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler (ara ödeme ve nihai ödeme), hak ediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/ nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödeme destek miktarının en fazla %40'ı oranında olabilir. Ara ödeme tutarı hesaplanırken gerçekleşen

uygun maliyetler toplamı ile hibe oranı çarpılır, bu tutardan ön ödeme tutarı çıkarılarak ara ödeme tutarı bulunur. Her halükârda destek miktarının en az %20'si nihai ödemede gerçekleştirilir. Nihai ödeme mali destek yararlanıcısının projesini tamamlayıp Ajansa proje nihai raporunu sunmasından itibaren 60 gün içinde gerçekleştirilir. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

ÖDEME ADI	ÖDEME ORANI	HESAPLAMA TÜRÜ	ÖDEME SÜRESİ
Ön Ödeme	%40	Risk Değerlendirme	Sözleşme + 45 Gün
Ara Ödeme	Tahmini %40	Hak Ediş Usulü	Rapor Teslimi + 40 Gün
Nihai Ödeme	Tahmini %20	Hak Ediş Usulü	Rapor Teslimi + 60 Gün

Proje ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra 10 (on) yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerekğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekânlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Bütün projelerden denetim raporu talep edilir. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir. Projelerin denetimi Ajans tarafından da yaptırılabilir. Bu durumda denetim maliyeti proje bütçesinde yer almaz. Ajans kamu kurum ve kuruluşlarını dış denetim kuralından muaf tutabilir.

Tanıtım ve görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.bebka.org.tr) yayınlanan "Tanıtım ve Görünürlük Rehberi"ne uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın alma işlemleri: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi yararlanıcılar, destek programları çerçevesinde desteklenen proje ve faaliyetler kapsamında yapacakları satın alma faaliyetlerini bu mevzuat çerçevesinde gerçekleştirirler. Söz konusu Kanuna tabi olmayan kurum ve kuruluşların uyacakları satın alma usul ve esasları ise Proje Uygulama Rehberi Ek-6 Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Satın Alma Rehberinde tanımlanmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 63'üncü maddesinde yapılan değişiklik ve Kamu İhale Kurumu Başkanlığının 11.04.2018 tarihli ve 60122325-10367 sayılı yazısında yer alan "Mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir. Ancak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak orta ve yüksek teknolojili sanayi ürünleri arasından belirlenen ve her yıl ocak ayında Kurum tarafından ilan edilen listede yer alan malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması zorunludur." hükmü uyarınca mal alımı ihalelerinde yerli istekliler lehine %15 oranında fiyat avantajı sağlanacaktır.

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında Ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

2.6. Performans Göstergeleri

2.6.1. Proje Bazında Performans Göstergeleri

Projenin konusu ve faaliyetlerin tamamlanma süreleri dikkate alınarak, proje başlangıcında, proje süresince, proje sonunda ve sonrasındaki üç yıl boyunca ölçülebilir olan aşağıdaki tabloda da verilen göstergelerin KAYS ara yüzünün ilgili sekmesinde seçilmesi esastır. Projenin performansına yönelik gerçekçi ve ölçülebilir nitelikte göstergeler seçilmesi gerekmektedir. Başvuru sahibi tarafından seçilecek performans göstergeleri, projenin destek almaya hak kazanması halinde, sözleşme aşamasında Ajans tarafından revize edilebilir.

Burada seçilecek göstergeler dışında projeye dair ek göstergeler olması durumunda bu ek göstergelerin mantıksal çerçevede belirtilmesi yeterli olacaktır. **Uygulama aşamasında performans göstergelerinin doğrulama kaynakları ile ilgili ilave belge istenecektir.**

Kod	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
G1	Sürekli İstihdam	Kişi	1 yıldan uzun süreli istihdam edilen toplam kişi sayısı (proje ekibi dışında)
G2	Geçici İstihdam	Kişi	1 yıldan kısa süreli, sadece belirli bir işin gerçekleştirilmesi için istihdam edilen toplam kişi sayısı (proje ekibi dışında)
G5	İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi	Faydalanıcı işletmede geçici veya sürekli istihdam edilen genç sayısı (18-30 yaş) (proje ekibi dışında)

Kod	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
G7	Eğitim Sayısı	Adet	Proje kapsamında düzenlenen eğitim sayısı
G8	Eğitim Süresi	Saat	Proje kapsamında düzenlenen eğitimlerin süresi
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje kapsamında düzenlenen eğitimlere katılan kişi sayısı
K19	Yenilikçi Ürün Çeşidi Sayısı	Adet	Firmanın ürettiği ya da pazarladığı yenilikçi ürün çeşidi sayısı
K22	Patent Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından yapılan patent başvurusu sayısı
K23	Patent Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından alınan patent sayısı
K24	Marka Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından yapılan marka başvurusu sayısı
K25	Marka Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından tescil ettirilen marka sayısı
K26	Faydalı Model Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından yapılan faydalı model başvurusu sayısı
K27	Faydalı Model Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından tescil ettirilen faydalı model sayısı
K28	Endüstriyel Tasarım Başvuru Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından başvurusu yapılan endüstriyel tasarım sayısı
K29	Endüstriyel Tasarım Tescil Sayısı	Adet	Faydalanıcı işletme tarafından tescil ettirilen endüstriyel tasarım sayısı
K32	Alınan Sertifika Sayısı	Adet	Proje kapsamında teknik ve kalite standartlarına göre alınan sertifika sayısı
K38	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan/geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge merkezi sayısı
K39	Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan/geliştirilen kalite, kontrol, tahlil ve test laboratuvarlarının sayısı
K40	Geliştirilen Prototip Ürün Sayısı	Adet	Proje kapsamında geliştirilen prototip ürün sayısı
K43	Ortaklık Kurulan/İş Birliği Yapılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje kapsamında ortaklık/iş birliği yapılan kurum/kuruluş/işletme (özel sektör-üniversite vb.) sayısı

Kod	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
K44	Kurulan/Geliştirilen İş Birliğine Katılan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan/geliştirilen iş birliğine (iş birliği platformu, iş birliği ağı, kümelenme vb.) katılan kurum/ kuruluş/işletme sayısı
K46	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan/geliştirilen ortak kullanım alanı (teknopark, teknokent, iş geliştirme merkezi, merkez, enstitü, laboratuvar, kuluçka merkezi, inovasyon ve teknoloji transfer merkezi, teknoloji transfer ofisi (TTO), tasarım merkezi, teknoloji danışmanlık merkezi, mükemmeliyet merkezi, yenilik aktarım merkezi vb.) sayısı
K47	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/Kuruluş/ İşletme Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan/geliştirilen ortak kullanım alanından (teknopark, teknokent, iş geliştirme merkezi, enstitü, kuluçka merkezi, inovasyon ve teknoloji transfer merkezi, teknoloji transfer ofisi (TTO), tasarım merkezi, teknoloji danışmanlık merkezi, mükemmeliyet merkezi, yenilik aktarım merkezi vb.) faydalanan kurum/kuruluş/işletme sayısı
K48	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/ Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/Kuruluş/ İşletme Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan/geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge merkezlerinden faydalanan kurum/kuruluş/işletme sayısı
K51	Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/ Model/Uygulama Sayısı	Adet	Proje kapsamında geliştirilen yenilikçi hizmet/model/uygulama sayısı
K59	Kurulan Enerji Yönetim Birimi Sayısı	Adet	Proje kapsamında kurulan enerji yönetim birimi sayısı
K64	Araştırma, Analiz, Fizibilite Sayısı	Adet	Proje kapsamında gerçekleştirilen araştırma, analiz, fizibilite sayısı
K68	Gerçekleştirilen Kaynak Verimliliği Etüdü Sayısı	Adet	Proje kapsamında gerçekleştirilen kaynak verimliliği etüdü sayısı
K69	Uygulanan Kaynak Verimliliği Arttırıcı Proje Sayısı	Adet	Uygulanan kaynak verimliliği artırıcı proje sayısı
K70	Yıllık Toplam Yakıt Tasarrufu Miktarı (TEP)	Diğer	Uygulanan proje ile sağlanan yıllık toplam yakıt tasarrufu miktarı TEP

Kod	Gösterge Adı	Birimi	Açıklama
K73	Kaynak Verimliliğine Yönelik Sertifika Alan İşletme Sayısı	Adet	Kaynak verimliliğine yönelik sertifika alan işletme sayısı
K74	Kaynak Verimliliği Konusunda Eğitilen Toplam Personel Sayısı	Kişi	Proje kapsamında kaynak verimliliği konusunda eğitilen toplam personel sayısı
K91	Yalın Üretim Süreci Uygulaması	Adet	Proje bütçesi ile oluşturulan yalın üretim süreci uygulanan tesis sayısı

2.6.2. Program Bazında Performans Göstergeleri

Ajans, programın tamamlanmasının ardından etki değerlendirmesi yapmak amacıyla aşağıdaki tabloda yer alan performans göstergelerini kullanacaktır. Bu göstergeler başvuru sahipleri için bağlayıcı nitelikte olmayıp, bilgi amaçlı sunulmaktadır.

Gösterge Adı	Birim
Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet
Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet
Geliştirilen Yenilikçi Hizmet/Model/Uygulama Sayısı	Adet
Geliştirilen Prototip Ürün Sayısı	Adet
Dijital Dönüşüme Yönelik Hazırlanan/Kurulan Altyapı Sayısı	Adet
Sürekli İstihdam	Kişi
İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi
Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanında Verilen Eğitim Miktarı	Adamxsaat
Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanında Verilen Danışmanlık Süresi	Saat
Program Çerçevesinde Kurulan İş Birliği Sayısı	Adet

BEBKA

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Bursa Merkez Ofis

Altınova Mah. İstanbul Cad. 424/4 Buttım İş Merkezi
Buttım Plaza Kat: 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Tel: 0 224 211 13 27 Faks: 0 224 211 13 29
E-Posta: bebka@bebka.org.tr
KEP Adresi: bebka@hs01.kep.tr

Bursa Yatırım Destek Ofisi

Altınova Mah. İstanbul Cad. 424/4 Buttım İş Merkezi
Buttım Plaza Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Tel: 0 224 211 13 27 Faks: 0 224 211 13 29
Web: www.bursainvest.gov.tr

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

Hoşnudiye Mh. 732. Sk. No: 44/4 Efe Plaza B Blok 2. Kat
Tepebaşı / Eskişehir TÜRKİYE
Tel: 0224 211 13 27 Faks: 0 222 231 31 24
Web: www.investineskisehir.gov.tr

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

Bilecik 1. Organize Sanayi Bölgesi Gazi Bulvarı No:2
Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Binası Bilecik/Merkez
Tel: 0224 211 13 27 Faks: 0 228 212 00 38
Web: www.investinbilecik.gov.tr

 @tcbebka

 /bebka

 /bebka

 /tcbebka

bebka.org.tr